

MÀSTER EN EDUCACIÓ

Itinerari Gestió de projectes i de centres

Mòdul 1: Fonaments de la gestió de projectes i centres educatius

Seminari 1. La gestió i direcció de centres a Andorra

Mòdul	Fonaments de la gestió de projectes i centres educatius
Seminari	La gestió i direcció de centres a Andorra
Resultat(s) d'aprenentatge associat(s)	E015-01 Identifica els diferents aspectes implicats en la direcció de centres educatius que fomentin l'intercanvi d'idees, experiències i coneixements, reforçant el valor de la diversitat i fent un ús sostenible dels recursos. E016-01 Identifica els aspectes implicats en el treball en xarxa (rols i funcions dels diferents actors de la comunitat educativa, estratègies comunicatives, estratègies de co-responsabilització, de cooperació, etc.).
Semestre	2024-2025 (1r)
Professorat responsable A/e	Dr Joaquim Gairin Sallan - jgairin@uda.ad Dra Mireia Civis - mcivis@uda.ad
Modalitat	Semi-presencial
Llengua de docència	Català

1. Presentació del seminari

El Seminari es focalitzarà en els processos de canvi i innovació institucional, fent èmfasi en el rol dels directius com a agents de canvi i en les estratègies que, sobre això, han de fer servir.

Els continguts generals a desenvolupar prenen en consideració:

- La millora permanent com a repte dels professionals i les organitzacions educatives.
- El desenvolupament de les organitzacions amb la promoció de la innovació.
- El rol dels directius en el procés de canvi i millora

El seu desenvolupament emfatitzarà a la perspectiva europea, a les vinculacions que els centres educatius han de tenir amb el seu entorn administratiu i social i en els valors democràtics i ètics que han de guiar l'activitat directiva.

El seminari també tracta sobre el treball en xarxa en educació posant l'èmfasi en el valor

de les relacions amb el conjunt de la comunitat educativa des d'un marc de co responsabilitat i cooperació.

En definitiva, es pretén que l'estudiantat conegui i analitzi les implicacions dels models de gestió centrats en el canvi i la millora de les organitzacions educatives. Aquesta finalitat inclou la consideració d'actuacions que tinguin en compte els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) generals i els específics que afectin els centres educatius

2. Continguts del seminari

- Canvi, millora i innovació als centres educatius.
- La innovació com a mecanisme per millorar l'estadi organitzatiu.
- Sentit i contingut dels directius com a agents de canvi.
- Estratègies i instruments propis dels agents de canvi
- Les relacions del centre educatiu amb l'entorn administratiu.
- Les relacions del centre educatiu amb l'entorn social.
- Els projectes de centre, la comunicació i la imatge institucional com a referents per a la millora.
- Treball en xarxa en educació
- Relació entre escola i comunitat educativa
- Capital social i anàlisi de xarxes
- Projectes educatius comunitaris, xarxes socioeducatives i ecosistemes educatius.
- Innovació col·laborativa
- Lideratge en xarxa

3. Metodologia

Les sessions presencials seran explicatives de conceptes bàsics i participatives fomentant el debat a classe i la realització d'alguna activitat pràctica.

El treball virtual serà guiat i autònom a partir dels materials i recursos proporcionats mitjançant el campus virtual UdA.

Els processos formatius serviran per fonamentar i gestionar el treball del seminari, que consistirà a 'Avaluar la capacitat d'innovació d'un centre educatiu', aprofitant l'estada formativa dels estudiants.

4. Avaluació

Competència: E015. Gestionar la implementació de projectes educatius fomentant l'intercanvi d'idees, experiències i coneixements, reforçant el valor de la diversitat i fent un ús sostenible dels recursos.		
Resultat d'Aprenentatge ME-E015-01. Identifica els diferents aspectes implicats en la direcció de centres educatius que fomentin l'intercanvi d'idees, experiències i coneixements, reforçant el valor de la diversitat i fent un ús sostenible dels recursos		
Indicador	Evidència d'aprenentatge	Percentatge
Nombre i qualitat en les participacions	Dinàmiques i activitats planificades en les sessions presencials	10%
- Recull i anàlisi de les pràctiques educatives més significatives d'un centre educatiu - Caracteritzar les pràctiques com a actuacions puntuals, experiències o innovacions. - Realitzar propostes per a la institucionalització de les millors pràctiques educatives	Activitat 1	30%
- Recull i anàlisi de les pràctiques educatives més significatives d'un centre educatiu - Caracteritzar les pràctiques com a actuacions puntuals, experiències o innovacions - Realitzar propostes per a la institucionalització de les millors pràctiques educatives	Repte M1	60%

Competència: E016. Cooperar amb diferents actors de la comunitat educativa i de la societat en general per a la consecució d'objectius comuns establerts en el marc de projectes.		
Resultat d'Aprenentatge ME- E016-01 Identifica els aspectes implicats en el treball en xarxa (rols i funcions dels diferents actors de la comunitat educativa, estratègies comunicatives, estratègies de co-responsabilització, de cooperació, etc.)		
Indicador	Evidència d'aprenentatge	Percentatge
Nombre i qualitat en les participacions	Debat realitzat en base al dossier d'apunts (sessió presencial)	10%
- Sentit de les informacions i propostes en base a la temàtica tractada - Argumentacions basades en els continguts del dossier d'apunts i del debat realitzat en les sessions presencials	Activitat 2	30%

– Apropiació, coherència i cohesió de les reflexions plantejades en el text		
– Sentit de les informacions i propostes en base a la temàtica tractada – Argumentacions basades en els continguts del dossier d'apunts i del debat realitzat en les sessions presencials – Apropiació, coherència i cohesió de les reflexions plantejades en el text	Repte M1	60%

5. Recursos del seminari

Dossier d'apunts i materials complementaris ubicats a l'aula virtual [ME GPC Mòdul 1. Fonaments de la gestió de projectes i centres educatius](#)

Bibliografia bàsica

- Azorín, C., Harris, A., & Jones, M. (2020). Taking a distributed perspective on leading professional learning networks. *School Leadership & Management*, 40(2-3), 111-127.
- Collet-Sabé, J. (2020). Qué es el territorio para la escuela: ¿decorado, recurso o agente? Modelose implicaciones de diversas políticas de relación entre escuela y territorio en Cataluña (España). *Espacios en Blanco. Revista de Educación*, 2(30), 351-364.
- Díaz-Gibson, J.; Civís, M.; Longás, J., & Riera, J. (2017). *Projectes d'innovació educativa comunitària: ingredients d'èxit i reptes*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.
- Díaz-Gibson, J., Daly, A., Miller-Balslev, G., & Civís, M. (2020). The SchoolWeavers tool: supporting school leaders to weave learning ecosystems. *School Leadership & Management*, 1-18.
- Gairín, J. y Castro, D. (2021). *El contexto organizativo como espacio de intervención*. Madrid: Síntesis.
- Gairín, J. (2024) (Ed.). *Dirección y liderazgo de los centros educativos. Naturaleza, desarrollo y práctica profesional*. Madrid: Narcea.
- Gordó, G. (2010). *Centros educativos: ¿Islas o Nodos? Los centros como organizaciones-red*. Barcelona: Graó.
- Iglesias, E., López, S., Muñoz, J. L., & Tarrés, A. (2019). Alianzas entre centros escolares y organizaciones de apoyo socioeducativo en torno al soporte escolar. *Pedagogía Social. Revista Interuniversitaria*, 34, 163-177
- Longás, J. & Civís, M. (2019). Xarxes de corresponsabilitat socioeducativa. Dins Riera, J.(Ed.) *Reptes de l'educació a Catalunya. Anuari 2018*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.

Bibliografia complementària

- Azerboni, D. y Harf, R. (2023). *Los directivos y la organización de la vida cotidiana. Autoridad, contexto y situaciones disruptivas*. Buenos Aires: Noveduc
- Bedgoog, C. (2023). *The power of leadership insight*. London: Routledge.
- Bona, C. (2016). *Las escuelas que cambian el mundo*. Barcelona: Plaza & Janés.
- Civís, M., Díaz-Gibson, J., Fontanet, A., & López, S. (2019). The teacher of the 21st century: professional competencies in Catalonia today. *Educational Studies*, 1-21.
- Cano, J. y Cebollero, A. (Coords.). (2023). *La escuela y su organización*. Madrid: Dykinson.
- Collet-Sabé, J. (2016). Més enllà dels PEC, els PEE i les zones educatives: primers apunts per a una escola municipi. *Revista Catalana de Pedagogia*, 12-32.
- De la O Toscano, M. y Delgado, M. (2023). *Orientación educativa para el cambio y el liderazgo*. Madrid: Pirámide.
- Díaz-Gibson, J. , Civís, M., Fontanet, A., López, S., & Prats, M. A. (2019). La visión de los directores de escuela sobre el impulso de la innovación educativa en Cataluña/School head teachers' views of the drive towards educational innovation in Catalonia. *Cultura y Educación: Culture and Education*, 31(3), 655-670.
- European Comission, EACEA y EURYDICE. (2023). *Promoting diversity and inclusión in schools in Europe*. Luxemburgo: Oficina de Publicaciones de la Unión Europea
- Fontana, M. (2023). *La alianza familia-escuela y su impacto educativo. Elementos para la generación de políticas educativas basadas en la evidencia*. Madrid: Narcea.
- Fundación Telefónica (2017). *Escuelas creativas. Un viaje hacia el cambio educativo*. Madrid: Fundación Telefónica. Gairín, J. (2004): La dirección escolar como promotora de los planteamientos institucionales. *Enseñanza*, 22, 159-191. Gairín, J. (2010). Gestionar la complejidad de los centros educativos. En *El liderazgo y equipos directivos en educación secundaria*. Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia: Instituto Superior de Formación del Profesorado.
- Gairín, J. y Mercader, C. (Eds.) (2018). *Liderazgo y gestión del talento en las organizaciones*. Madrid: Wolters Kluwer
- Gairín, J. y Muñoz, J.L. (2008). El agente de cambio en el desarrollo de las organizaciones. *Enseñanza*, 26, págs 187-206.
- Gairín, J. y Otros (2006). *Procesos de cambio en los centros a partir de evaluaciones externas*. Madrid, CIDE.
- García, M.M., y Olivares, M.A. (2017). *Vivir la escuela como un proyecto colectivo. Manual de organización de centros educativos*. Madrid: Pirámide.
- Gordó, G. (2010). *Centros educativos, ¿islas o nodos? Los centros como organizaciones-red*. Barcelona: Graó.
- Hargreaves, A. y O'Connor, M. (2023). *Profesionalismo colaborativo. Cuando enseñar juntos supone el aprendizaje de todos*. Madrid: Morata.
- Harris, A., & Jones, M. S. (2017). Professional learning communities: a strategy for school and system improvement?. *Cylchgrawn addysg cymru/wales journal of education*, 19(1), 16-38.

- Harris, A., M. Jones, & J. Huffman. 2017. *Teachers Leading Educational Reform: The Power of Professional Learning Communities*. London, UK: Routledge Press.
- Ion, G & Brown, C. (2020). *Redes entre escuelas para la mejora educativa. ¿Qué prácticas son las más efectivas?*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.
- Islas, C. y Carranza, M.R. (Coords.). (2023). *La innovación en la educación: acción en reconstrucción permanente*. Barcelona: Octaedro.
- Leite, A.E., Rivas, J.I. y Corttès, P. (2023). *Escuela y transformación social*. Barcelona: Octaedro.
- López, J., Picazo, N. y Martínez, E.A. (Coords.). (2023). *Liderazgo de acción positiva*. Barcelona: Octaedro.
- López Solé, S., Civís, M., & Díaz-Gibson, J. (2018). Capital social y redes sociales de maestros: Revisión sistemática. *Revista de Educación*, 381, 223-247.
- Martínez-Celorrio, X. (2016). Innovación y reestructuración educativa en España: Las escuelas del nuevo siglo. In *Informe España 2016* (pp. 43-84). Universidad Pontificia Comillas.
- Maureira, O., Moforte, C., & González, G. (2014). Más liderazgo distribuido y menos liderazgo directivo: Nuevas perspectivas para caracterizar procesos de influencia en los centros escolares. *Perfiles educativos*, 36(146), 134-153.
- Mellado, E. M., Rincón-Gallardo, S., Aravena, O.A., & Villagra, C.P. (2020). Acompañamiento a redes de líderes escolares para su transformación en comunidades profesionales de aprendizaje. *Perfiles Educativos*, 42(169).
- Miras, J. (2023). *Claves para mejorar el papel de la dirección escolar y el liderazgo educativo*. Sevilla: McGraw Hill.
- Moliné, B., Planes, Ll. y Bonals, J. (2019). *L'escola compromesa amb el món*. Barcelona: Graó.
- OECD. (2023). *Education at a Glance 2023*. París: OECD Publishing.
- Pozuelos, F.J. (Coord.). (2023). *Anatomía del cambio educativo: panorámica y casos*. Madrid: Morata.
- Román, G. y Orcasitas-Vicandi, M. (Coords.). (2023). *Innovación educativa y diversidad*. Barcelona: Graó.
- Tricot, A. (2018). *Innovar en educación. Sí, pero ¿cómo? Mitos y realidades*. Madrid: Narcea.
- UNESCO. (2020). *Education in a Post-COVID World: Nine Ideas for Public Action* International Commission on the Futures of Education. París.